

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Vana garrulitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

INITIATUS SACRIS. CAP. XLII.

Sacra lite-
ra ut Cicada.

Aegyptii Sacerdotes hominem sacris initiatum, & mystica disciplina peritiam affectum, per Cicadam significabant, in eam scilicet admirationem adducti quod animal tam exiguum nullo oris commodo non faucibus, non lingua praeditum, tam argute caneret tamen, tamque altum infonaret. Esse hujus instar doctrinam mysticam, & suas praesertim literas, quae nullo syllabarum complexu, nulla partium orationis textura constructae, sed sola animalis cuiuspiam, vel alterius rei representatione, absoluta significationis orationem facere videantur, quae sese longe diverso ab aliis literis modo legendam exhibeat. Putabant vero Aegyptii Cicadam, ut apud Horum legere est, per aculeum, emodulari, quod motu suo stridorem ceteret, veluti plectrum quo citharae pulsantur: ore quippe caret Cicada, eademque caeca est, prolixum tamen quiddam, compactum indivisumque gerit, simile ei quod linguae speciem refert in iis, quibus aculeus in ore est, eoque ipso rorem haurit, quod unum illi & peculiare est alimentum. Unde apud Maronem:

Dum cythrae pascentur Apes, dum rore Cicada.

Ceterum de sono diversa est aliorum sententia: quippe qui attritus sit interioris spiritus. Quinetiam experimento compertum est, Cicadam non canere per oris aculeum, sed colliso, attrito agitatoque frequenter cavo utero, quod pueri digitorum stimulatione non semel exploravimus.

DICACITATIS CASTIGATIO. CAP. XLIII.

Ita illud, τέρψις ἢ σὺ-
νείληστος
Cicadam a-
la corripui-
si. Lucianus
impudendo-
logista.

Cum vero sonus ipsius animalis argutus quidam stridor potius sit, quam cantus ullus, & strepitu caures offendat, natum inde proverbium, *Cicada uterum ne scabito*: quotiens reprimenda est cuiuspiam dicacitas aut petulantia, ut si pergat dicere quod vult, scurriliq; aut maledico moris impatientiorem aliquem tulerit, ipse postea repercussus, quae nollet audiens erubescat. Et quod in hanc sententiam ait Hesiodus:

Εἰ ἦ κακὸν τ' εἶπες, τὰ χαλῶν τὸς μείζον ἀνέσσεις.

Et huiusmodi apud Sophoclem, Euripidem & Plutarchum plura. Proclus Diadochus putat Cicadae cantum ex alarum, qualescunque sunt, attritu provenire: ait enim, *ὁ τέρψις ἀπὸ τῶν πτερυγῶν, τὸ τέρψις αὐτῶν κτλ ἢ χον ἐκπιμπῶν*: Cicada canit alarum freta ministerio, semetipsam applodens, & strepitum ita cians. Quod & Hesiodus agnoscit, *πυκνὸν αὐτὸ τέρψιζον*.

VANA GARRULITAS. CAP. XLIV.

Cur autem nonnulli vanam & inanem garrulitatem per Cicadam significari dixerint, ex Aristotele, quem non intellexerunt, desumptum crediderim, qui Platonis ideas a materia dissepata prioribus analyticis *πρῶσιματῶν* esse dixerit: quippe, ut nonnulli ajunt interpretes, nihil nisi inanem cantilenam cuiusdam garrulitate praeseferentes. Quem Cicadarum cantum ut importunum & impudentem, ita Demetrius Philosophus notat, cum a Domitiano pulsus Italia cum Apollonio quereretur: *Cicadis*, inquit, *impudē licet obstrepere, nobis ne quidem mutire fas est*. Apud Aristophanem *τεφλας*, quae iustus sermo commendaverat, iniustus ait Cicadarum plena esse. Sedenim quantum ad Aristotelis *πρῶσιματα* pertinet, pie magis fecerimus, si dixerimus, discipulum longe honestius, quam alii putent, de praeccepto suo loqui, sanctiusque sentire super ideis, quam interpretes, nostri praesertim temporis opinentur: quippe cum Aristoteles de iis tractaret quae facerent ad demonstrationem per ea, quae ipse constituit artis elementa, non objiciendas huc, ait, ideas Platonis: quia *πρῶσιματα* sunt, hoc est, mysticum quiddam sapiunt, atque ideo nihil ad demonstrationem qua de nos hic agimus, conferunt: ingenium illud, atque animi

πρῶσιματῶν
quid

A animi supra sensum elati negotium est, hoc quod præ manibus est nobis, uni applicitum est sensui. Vocabulum enim *περὶ σιωπῆς*, inter alia significata Mysterium etiam significat, & superius Cicadam mystici hominis hieroglyphicum Aegyptiis esse commonstravimus. Sane vero Propertius in garrulitatis significatum Acanthidem lenam vocat, sermonis tadio & loquacitate, auriumque offensione: nam acanthias Cicada epitheton est: quin & Cicada species Hesychio. Ajunt porro, ex eo animalium genere feminas semper taciturnas esse: quod nonnulli ad frigiditatem referunt, qua sint egregie prædita.

Hinc illud
περὶ σιωπῆς
ἢ σιωπῆς
ἢ σιωπῆς
Cicada 90.
calior.

NOBILITAS GENERIS. CAP. XLV.

Illud minime prætereundum, Cicadam apud Athenienses generis nobilitatem significasse: quod apud Thucydidem in liminari pagina comperies, qui *περὶ σιωπῆς*, hoc est, Cicadigeros eos appellat, quod apud Athenienses institutum erat, Cicadas ex auro capitis ornamento gestare, quæ indigenas & ingenuos, ab advenis & servis distinguerent. Causam nonnulli comminiscuntur, quod Cicada maxime omnium animalium indigena videantur: in ea siquidem regione qua genita, videntur moriunturque, cum reliqua serè omnia animalia aliquo migrent, neque sedem ullam firmam habere perseverent. In unaquaque vero civitate & municipio eo nobiliores dicimus, quorum majores pluribus ante annis in patria sua claruerint, objectatumque ideo Ciceroni totiens in opprobrium, quod vir novus esset: quin plurimum odiosa solet esse novorum hominum ambitio, cum Rempub, in quam recens adsciti fuerint, administrare contendunt.

Cicada omnium animalium indigena.

MUSICA. CAP. XLVI.

Quamvis autem alii aliter Cicadarum cantum acceperint, plures illi fuisse qui musicam hinc intelligi censuerint: ideoque Cicada in citharædi statua cithara insidens, hieroglyphicum dedicabatur, quem morem Strabo latius interpretatur: quamquam nusquam defunt Græcorum fabulæ, Eunomi citharædi statuam celebrantium cum cithara, cui Cicada insideret, propterea quod is cum Aristone Rhegino, Pythiis, musico certamine destitutus est, chorda una tracta: verum ajunt Cicadam adfuisse supervolantem, quæ suppleverit vocis illius vicem. Et apud Theocritum pastor, qui Thyrsin commendare vult à carminis suavitate, melius eum canere quam Cicadas, rustica & pastorali simplicitate, dixit. Deque hac Plotinus mihi videtur intellexisse potissimum, cum homines musicis modulis affectos ac delimitos, in animalia musica renasci diserit. Quin & fabella recitatur à Platone, fuisse olim quosdam musicos homines, qui cantu adeo allicerentur, ut præ modulatione cibumque potumque negligerent, eo que demum macilentia redactos, ut in Cicadas abierint, qui famem adhuc nullo alio cibo quam cantu levant. Videre vero est homines eos qui fermocinationibus & loquacitati prolixius æquo dediti sunt, corpore esse majori ex parte graciliori: corpora enim extenuari sermone nimio, Philosophi profitentur, quorum è numero Lucretius noster ita philosophatur:

In Daphnide sic:
περὶ σιωπῆς
ἢ σιωπῆς
ἢ σιωπῆς
Cicada.

Ne te fallat item, quid corporis auferat, & quid detrahat ex hominum nervis ac viribus ipsis
Perpetuus sermo, nigraï noctis ad umbram
Aurora productus ab ex oriente nitore;
Præsertim si cum summo est clamore profusus.
Sed satis jam obstrepere cum Cicada visi sumus: quare sit jam nugandi modus.

Libr. 4.